

Maksuteade

Eesti, nr. 9, juuni 2009

AS-i PricewaterhouseCoopers maksuosakond aitab klientidel leida toimivaid maksusäästlikke äriühendusi ning ennetada maksuriske.

Parima tulemuse saavutamisele aitavad kaasa maksunõustajate erialane spetsialiseerumine, pikaajaline kogemus Eesti turul ning hea ligipääs rahvusvahelisele oskusteabele.

Täiendavat informatsiooni saab alltoodud kontaktandmete kaudu.

Riigikohus täpsustas majandusliku tõlgendamise põhimõtte rakendamise aluseid (nn Sylvesteri juhtum)

Riigikohus tegi 17. juunil 2009 otsuse haldusasjas 3-3-1-23-09, mis puudutab olukorda, kus enne aktsiate müüki kolmandale osapoolle olid füüsilisest isikust aktsionärid paigutanud oma osalused isiklikesse valdusühingutesse. Kohtuotsus tehti maksumaksja kasuks.

Eesti maksusüsteemi iseärasustest tulenevalt on füüsilise isiku poolt saadud kasu maksustatav tulu saamise hetkel, samas kui äriühingu poolt saadud kasu maksustamist võib põhimõtteliselt piiramatult edasi lükata (äriühingute poolt saadud kasu maksustatakse selle jaotamise hetkel). Oluline erisus äriühingute ning füüsiliste isikute maksukohustuse tekkimise hetkes võib seega mõjutada füüsilisest isikust aktsionäride soovi paigutada aktsiad enne müüki valdusühingusse.

Kohtuvaidluse asjaolude kohaselt olid aktsionärid paigutanud AS Sylvester aktsiad endaga seotud äriühingutesse. Füüsiliste isikute kontrolli all olevad äriühingud müüsid seejärel AS Sylvester aktsiad Soome äriühingule Stora Enso Timber Oy. Maksu- ja Tolliamet leidis, et olukord kus aktsionärid paigutavad enne müügitehingut aktsiad oma juhtimisele ja kontrollile alluvatesse äriühingutesse ei ole majanduslikult

vajalik ega põhjendatud ning on tehtud füüsilise isiku tulumaksukohustusest kõrvalehoidumise eesmärgil. Maksu- ja Tolliameti argumentatsioon põhines majandusliku tõlgendamise põhimõttele (MKS § 84).

1. Hoolimata sellest, et Riigikohus kinnitas majandusliku tõlgendamise põhimõtte jätkuvat rakendamist Eesti õiguskorras leidis kohus, et antud juhtumis ei ole maksuhaldur tuvastanud teo subjektiivset külge. Riigikohus selgitas, et maksuhaldur peab MKS § 84 rakendamiseks tuvastama maksukohustuslase subjektiivsed kaalutlused tehingu tegemisel, st et maksukohustuslase tegevus oli suunatud sellele, et anda tehingutele maksude tasumise vältimiseks moonutatud vorm. Kohus on oma otsuses toonud ka näiteid teguritest, mis peaksid tõendama tehingu majandusliku sisu puudumist (kohtuotsuse paragrahv 15).

2. Riigikohus kordas 6. novembri 2008 haldusasjas 3-3-1-57-08 võetud seisukohta, viidates et aktsiate müügist äriühingule laekunud tasu lugemiseks füüsilise isiku tuluks "tuleb põhjendada, kuidas suurenes füüsilise isiku vara äriühingule laekunud tasu näol ja kuidas oli füüsilisel isikul võimalik äriühingule laekunud tasu

Kontaktandmed:

Villi Tõntson

E-mail: villi.tontson@ee.pwc.com

Ain Veide

E-mail: ain.veide@ee.pwc.com

Erki Uustalu

E-mail: erki.uustalu@ee.pwc.com

AS PricewaterhouseCoopers
Maksuosakond

Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn

Tel: 614 1800

E-mail: tallinn@ee.pwc.com

www.pwc.ee

oma huvides kasutada". Riigikohus leidis, et maksuhaldur ei ole tuvastanud, et füüsilised isikud oleks saanud tulu tulumaksuseaduse § 15 lg 1 mõttes, st. äriühingutele laekunud raha oleks kuidagi füüsiliste isikute käsutuses või esineks asjaolud, mis annaksid alust väita, et tegelikult kasutavad hüvesid füüsilised isikud äriühingute tasemel.

3. Kohus tõi selgust ka enne siduvate eelotsuste regulatsiooni jõustumist maksuhalduri poolt väljaantud selgituste siduvuse osas, seda olukorras kus maksuhaldur ise hiljem oma seisukohti ning halduspraktikat muutnud on. Antud juhtumist oli võetud maksuhaldurilt selgitus tulevikus toimuva tehingu tagajärgede kohta ning oli saadud selle osas ka positiivne vastus. Hoolimata sellest, et tol ajal Eesti õigusaktid siduvate eelotsuste väljaandmist ette ei näinud, leidis kohus, et ka 2002. aastal ei tohtinud maksuhaldur kallutada isikut käituma viisil, mis ei ole kooskõlas seadusega. Kohus leidis, et maksuhalduri poolt antud seisukoht võis anda tegutsemiseks kindlustunde ning aktsionärid võisid sellele tuginedes oma käitumisviisi kavandada, usaldades seejuures maksuhalduri seisukoha õigsust ja paikapidavust.

Riigikohtu otsust võib pidada järjekordseks toetuseks õiguskindluse põhimõtte rakendumisele Eesti õiguskorras piirates ning piiritledes neid olukordi, millistel alustel maksuhaldur majandusliku tõlgendamise põhimõtet rakendada saab. Kohtuotsuse terviktekst on kättesaadav aadressil:

<http://www.riigikohus.ee/?id=11&tekst=RK/3-3-1-23-09>

Maksuteade

Eesti, nr. 9, juuni 2009

Tähelepanu: käesolev "Maksuteade" sisaldab ainult üldistatud tasemel lühikokkuvõtet muudatustest õigusaktides ning seda ei saa kasutada nõuandena konkreetsetes olukorras käitumiseks. Igasugune nõuandmine peab lähtuma maksumaksja konkreetsest faktilisest olukorrast ja õigusakti täistekstist. AS PricewaterhouseCoopers ei vastuta ühegi tagajärje eest, mis tekib seoses käesoleva informatsiooni kasutamisega.

© 2009 AS PricewaterhouseCoopers. Kõik autoriõigused kaitstud.
"PricewaterhouseCoopers" viitab Eesti seaduste alusel asutatud ja tegutsevatele äriühingutele AS PricewaterhouseCoopers või kontekstist lähtuvalt teistele PricewaterhouseCoopers International Limited rahvusvahelise võrgustiku liikmetele, kellest igaüks on eraldiseisev ja sõltumatu juriidiline isik.